

[Jette Pors]

lov, der er så gammel som fra 1938. Det er mildt sagt på tide at ajourføre en lovtekst, der sætter rammerne for psykiatriske patienters retssikkerhed. Der er sket store landvindinger inden for psykiatrien, ganske som der er sket en banebrydende udvikling inden for det danske sundhedsvæsen som helhed.

Vort menneskesyn er blevet langt mere human, også hvad angår patientrettigheder, siden lov om sindssyges hospitalsophold så dagens lys i 1938. Men det afspejler dette lovforslag, nr. L 76, ikke særlig præcist. Ingen – eller vel kun de færreste af os – holder af at tvinge andre mennesker til noget. Men vi må se realiteterne i øjnene og erkende, at der findes en mindre gruppe, for hvem en tvangsindlæggelse eller tvangstilbageholdelse er altafgørende for, at en psykiatrisk behandling kan gennemføres til patientens bedste. Men det er klart, at tvang i psykiatrien skal begrænses mest muligt, ligesom patienter, der berøres af denne lov, skal retssikres bedst muligt. Det drejer sig nemlig om mennesker, som har mistet realitetssansen og derfor ikke erkender, at de er syge og trænger til hjælp.

Under forberedelsen til i dag blev det mig klart, at der har været arbejdet meget grundigt og i en meget lang periode herinde på tinge med de i lovforslaget nævnte områder, og da jeg jo af gode grunde ikke selv har deltaget i de tidligere udvalgsdrøftelser, vil jeg på CD's vegne holde mig til, hvad min partifælle Yvonne Herløv Andersen udtrykte fra denne talerstol den 18. november sidste år, og blot minde om, at de emner, vi dengang pegede på, om bl.a. fiksering, medicinering, rådgivning m.m. som velegnede til en yderligere drøftelse under udvalgsarbejdet, stadig væk er centrale områder for os, inden vi tager endelig stilling til lovforslaget.

Vi mener fortsat ikke, at elektrostimulans hører hjemme i denne lov; det skal man ikke kunne benytte som en ledende tvangsbehandling. Jeg siger dette, fordi jeg vil sikre mig, at der ikke ligger en eller anden misforståelse gemt, som jeg eventuelt har overset, og som vil forsinke forhandlingerne på et senere tidspunkt.

Hvad angår lovforslag nr. L 82, vil jeg sige følgende: Også her er der tale om et lovforslag, som dybest set har til formål at tilvejebringe forbedrede vilkår for disse så ofte forpinte mennesker, der skal i psykiatrisk behandling, men

jeg tager nu personlig afstand fra den holdning, som hr. Carsten Andersen giver udtryk for i den skriftlige fremsættelse, hvor der står:

»Lovforslaget fastslår, at psykiatrisk behandling skal være tværfaglig, dvs. at lægens enevældige magt brydes, og at der sammen med patienten skal udarbejdes en behandlingsplan, som omfatter hele patientens situation.«

Jamen det kan jo netop ikke lade sig gøre i mange psykiatriske grænsetilfælde at få den syge til at erkende sin situation. Det er i sådanne tilfælde, den professionelle læge vel er den nærmeste til at diagnosticere, så patienten hjælpes igennem den akutte krise bedst muligt. Hvad lægger hr. Carsten Andersen i ordet »tværfaglig« i denne sammenhæng? Skal den ansvarlige læge ligefrem ad lovgivningens vej pålægges eller tvinges til at rådføre sig med det tværfaglige behandlingsteam, inden en måske akut beslutning om patientfiksering skal træffes? Det synes jeg ikke umiddelbart om.

Jeg er ikke i tvivl om, at SF med dette lovforslag har respekten for medmennesker og specielt omsorgen for de psykisk syge i tankerne – og her er vi selvfølgelig på bølgelængde – men jeg er bange for, at lovforslaget er urealistisk. Jeg misunder bestemt ikke de læger, som har den tunge pligt at dekretere tvangsindlæggelse eller tvangstilbageholdelse, og jeg har svært ved at forestille mig nogen læge, som egentlig bryder sig om dette tunge ansvar. Lad os ikke i humanismens navn nedgøre lægernes ekspertise og professionalismisme for at kaste en umulig afgørelse over på den svært psykisk syge eller over på en gruppe mennesker, som så skal skændes indbyrdes om, hvem der skal bære ansvaret.

Enkelthederne med hensyn til retssikringen af de psykiatrisk syge vil blive behandlet i Retsudvalget, og dér sidder jeg jo ikke, men det, jeg har tilkendegivet her, er både min og mit partis holdning for nærværende. Vi er altså ikke pr. dags dato helt tilfredse med noget af lovforslagene.

Carsten Andersen (SF):

Jeg vil gerne takke for en rimelig og god behandling, hvor jeg synes vi kom rundt om mange ting, og også for tilsagnene om at medindtage mange af de tanker, SF har lagt frem i vores forslag. Jeg synes også, det vil være en både meget uheldig og ubehagelig situation, hvis det ender med, at vi nærmest skal sidde og vælge mel-